

Nemce; za nas Slovence je edino pametno in potrebno slovensko, in tega nam tudi z vašimi nemškimi tiskovinami izpodkopali in izpodrinili ne boste!

Cerkvene zadeve.

V blagi spomin!

(Konec.)

Šolske mladine bili so poseben prijatelj, ne jej le dober učenik, temveč prav moder odgojitelj, svest si, da so dobro odgojeni otroci lepa obljuba boljih ljudij in boljnih časov. Na pridiznici tekla jim je beseda božja srčno, brez vsega prilizovanja, pa tudi brez pikanja, ki več škoduje, kakor pomaga. V spovednici so bili usmiljeni oče, ki ne odpusti samo, ampak tudi poboljša. Pred oltarjem bili so angelj med Bogom in ljudmi, doma v molitvi skrben varuh in Bog je dal rast temu, kar so pobožni Mihael sejali.

Prijazen mož in zvest prijatelj svojih tovarišev, bili so rajni Milošič brez vse hinavščine: »Vere Israelita, in quo non est dolus«, posebno častit pa vsem, ki se Boga boje in za vzveličanje svoje duše skrbijo, naj si bodo kmetje ali pa gospodje. Duhovni sobratje so jih kaj radi obiskovali, saj so jim bili vsikdar dobro došli, bodi si po dne ali po noči, kajti v hiši pokojnika vladala je v resnici prava slovanska gostoljubnost. Blizu svoje rojstne hiše imeli so lep vinograd, ki proti večeru leži ter prav dobro kapljico rodi. Tudi tje so o času trgatve vabili prijatelje in znance, ter so bili v njih sredini vselej izvanredno veseli, akoravno so nekatera leta vsled hude toče in pa uime malo nabrali. Bile so kaj vesele ure, katere tudi pisalcu teh vrstic ostanejo nepozabljive.

Leta 1891 obhajali so sedemdesetletnico svoje starosti v krogu mnogobrojnega odličnega občinstva. Tem povodom imenovala jih je Benediška občina častnim svojim občanom, šolska mladina pa je uprizorila pod vodstvom tamošnjega vrlega nadučitelja, g. Jurija Breganta veseloigro: »Štirje letni časi«, živo podobo človeškega življenja, ter je, kakor so mi ranjki sami pravili, svojo nalogo prav povoljno zvršila. O priliki te lepe svečanosti se je blagemu starčku mnogo čestitalo in napijalo, vzlasti se je iskrena želja izražala, da srečno učkajo onega veselega dne, ko bodo v drugič z ovenčano glavo pred oltarjem božjim zapeli slavno »Gloria in excelsis Deo«. To so pokojnik tudi sami srčno želeli, toda »moje misli niso vaše misli«, govori Gospod našega življenja — otožno zadoni mrtvaški zvon na večer, dne 18. oktobra ter daleč na okolo oznanja, da blagega Milošiča ni več. Ta žalostna vest, ki je kmalu došla tudi k nam v Maribor, me je silno presenetila in to tem bolje, ker sem sedaj zgubil vse župnike, pri kojih sem kaplanoval; pred lanskim pobrala je namreč nemila smrt nepozabljivega mi »Roperta«, dekana Zavrčkega, a leta 1889 blagega starčka Matevža Klobasa, župnika v Negovi.

Pogreb bil je napovedan na dne 21. oktobra, krasen jesenski dan, a preotožen za župnijo Benediško, ko je proti poldnevu v pričo 30 duhovnih sobratov in mnogobrojnega ljudstva, od blizu in daleč, položila v hladno krilo matere zemlje pozemeljske ostanke svojega pobožnega, ponižnega in za vse dobro in lepo vnetega dušnega pastirja.

Okolo 45 let so se trudili ranjki v vinogradu Gospodovem, delali so zvesto, delali neumorno za čast in slavo božjo ter vzveličanje neumrljivih duš, zato je pa

Gospodu dopadlo, utrgati si to zlahtno rožico in jo presaditi v vrtič nebeški. — V miru tedaj počivaj, dragi brat v Kristusu, večna luč ti naj sveti! Naj bo tvojim koščicam zemljica lahka, tvoji duši pa sodba srečna in plačilo obilno pri Očetu vsega dobrega! —č.

Sv. misijon pri Sv. Juriju ob Tabru.

Kakor blagodejna juterna rosa oživi vso naravo, tako oživljajo navdušene, do srca segajoče pridige misijonske vernike v ljubezni do svojega Stvarnika. Kdor je imel priliko udeležiti se sv. misijona, prepričan mora biti o brezprimernih koristih, katere nam podaja v vsakem oziru.

Iz vsega srca pak mora biti tedaj hvaležen vsak fāran šentjurski velečastitemu gospodu župniku Francu Zdolšek, kateri so nam v kratkem času svojega pastirovanja v našej fari, ne izvzemši drugih brezštevilnih dobrot, preskrbeli sveti misijon, ustreza je tako občnej mnogoletnej želji šentjurske fare.

Dne 1. novembra pričela sta v našej fari vlč. gg. Matija Tomazetič in Doljak sv. misijon, katerega sta skoz 9 dni opravljala. Manjka mi besed dostojno opisati v srca segajočih pridig, katere so do solz ganile vsacega poslušalca, besed, katere mora oznanjevati le apostol našega Odrešenika. Dal Bog, da bi solze, katere smo točili pri oznanjevanji strašnih svetih resnic naše sv. vere, našle glasen in trajen odmev v naših srcih; le tako bode sv. misijon dosegel uspeh svoj, to je prerojenje našega duhovnega življenja, in ako bodemo ostali zvesti naukom sv. misijona, skazali se bodemo hvaležni tudi našemu gospodu župniku za njihov trud, da so nam naklonili sv. misijon.

Ob zaključku sv. misijona, pri zadnjem pridigi obnovili smo Bogu, Gospodu našemu pokorščino in vedno zvestobo, in — črna zemlja naj ga pogrezne — kdor ne bi držal besede svoje, obljube dane v pričo živega Boga.

Završujoč spis svoj, obračam se do vas, dragi rajski, z milo prošnjo, da bi vam bil odprl sv. misijon oslepljene oči, da bi jih obračali rajši v dobrotno nebo, kakor po pozemeljskih zakladih, in če bodemo živeli po naukih, katere so nam z neumrljivim trudom vcepjevali vlč. gg. misijonarji, dosegli bodemo enkrat ono rajsko veselje, o katerem piše sv. pismo: da ga ni videlo oko, ne slišalo uho, in niti ni prišlo v srce človeško, kaj da je Bog pripravil onim, kateri ga ljubijo.

Vlč. gg. misijonarjem in gospodu župniku Zdolšek pa kličem še enkrat iz srca »Bog plati!« Pondorski.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Videm 8 fl. 9 kr., Vurberg 8 fl. 22 kr., prevzvišeni gosp. knez in škof dr. Mihael Napotnik 5 fl., Braslovče 14 fl. 12 kr., Sevnica 18 fl. 36 kr., Kozje 7 fl., Sv. Vid na Planini 7 fl., Buče 10 fl. 57 kr., Planina 3 fl., Gornji-grad 7 fl. 81 kr.

Gospodarske stvari.

Nekaj o rezi in nje koristi.

Velike važnosti za gospodarje je nedvomno pripravljavanje in vporaba rezanice in mešanice. Cela vrsta slučajev se da naštet, v katerih prinaša ta način obilno hasna, da se namreč tudi slama pametno in s pridom uporablja. Slamo polagati je marsikdo, skoraj vsak več ali manj primoran, bodi-si to ali ono, v največjih slučajih po zimi in s pomladi. Zmeša se s senom, ovsom ali s kako drugo klajo, kjer je na svojem pra-

vem mestu. Zreže ali zdrobi pa se, da donša več hasna, da več vrže. Ako bi se cela živini podajala, ne bi je mogla prežvečiti — pustila bi jo v jasliah. Prerezana na kratke kosce pa se zmeša toliko bolj in lažje z ostalo snovjo. Ta zmes mnogokrat ovaruje živino notranjih boleznij, katere povzročuje prenaplo požiranje klaje, n. pr. ovsy, sekancev, prge itd. Take stvari se namreč ne dajo lahko prežvečiti, ker so drobne ali polzke, a s slamo vred živini več hasnijo. Nič manjega pomena za polaganje (posebno molzne živine) je nadalje poparjena rezanica, ki se najprimerneje v škafo polaga. Konečno naj se še omeni dobiček, ki se s polaganjem rezi pridobi, namreč ta, da se taka klaja ne trosi po tleh okoli jasliah, kakor če pustiš seno in slamo celo, kakor je. Letine so le pregostokrat slabe, kar se klaje tiče in ob takih prilikah pride jako prav, če nadomestuje zrezana slama, malo s senom pomešana, vso klajo.

Sicer pa se sme in more slama ravno tako tudi cela rabiti, če nima gospodar nobenega gori navedenih slučajev prirokah. S tem prihrani si precej truda in časa, ob enem prisili žival, da živež va-se jemlje, dobro prežvekuje in prebavi, kar je tudi nekaj.

Vprašanje pa se nam vsili, kako naj se slama prirezuje, da ni ne predolga ne prekratka. V obče je priporočiti, da se za konje prav na kratko zreže, česar za goved ni treba. Če kdo vtegne na tanko paziti na dolžino posameznih klinčkov, temu se celo v številkah pokaže, kako dolgo naj pušča slamo. Za konje naj rezanica ne meri več kot poldrugi centimeter, ako je slama trda, ali pa poltretji centimeter, če je mehka n. pr. ječmenova. Pa poreče ta ali oni, kratko rezano zobljejo konji lažje in rajši. Na videz je to res, a notranjemu konju koristi le ono, kar je počasi va-se vzela, dobro prebavi. Le to spolnjuje svojo nalogo v truplu, kar prehitro požre in ne vtegne do dobrega prežvečiti, nima nobenega hasna, skoraj nespremenjeno gre zopet iz živali.

Pa kakor povsod, tako je tudi pri tej reči zelo nespametno, ako se slama prav na drobno zreže. Predrobna je in žival je ne vtegne dovolj med zobmi obdelati in kakor je potrebno, s svojo slino zmešati. Tako skoči, bi rekel, v želodec ne pomešana s snovmi, katere so neobhodno potrebne, da kaj izda. Dosti tečnejša je klaja in dalje se pozna, ako je dobro prežvečena, s slino premešana in prebavljena, kakor pa prenaplo povžita, ki je skoraj brez pomena.

Veliko več je po tem takem treba drobno rezane, kakor primerno dolge slame in ob enem mešanice, da se žival nasiti. Primerno zelo mali želodec konjev napolni se s takim drobižem prehitro, in ne samo to, ampak on se tudi prenapolni in živež, ki je komaj v želodec prišel, se mora že umakniti novemu. Lahko razumevno je, da na ta način nastanejo celo najhujše notranje bolezni. Predrobno že zato ni pametno drobiti slame, ker je preveč dela in sitnostij, da ni preveč nepravilno zrezana. (Konec prih.)

Mlada detelja je skoraj vsako leto v nevarnosti, da bi jo vzela mraz zimski ali posušili hudi vetrovi s pomladi. Da bi se tem v okom prišlo, poskušalo se je že marsikaj. Pokrila se je taka detelja z gnojem, bodičevjem, krompirjevko, ali s kako zmesjo te ali one tvarine. Največkrat ovarovala se je s takim pokrivanjem pred mrazom. Poskušnje pa so pokazale, da nadomestuje vse druge snovi — slama. Ni je treba na debelo, tudi na tenko po detelji razgrnjena odvrča od mladih rastlin prehudo zimo. Spomladi naj se pusti na njivi, kajti ni še minila nevarnost za deteljo. Pridejo ostrji, suhi vetrovi spomladni, ki neredkokrat povzročijo, da mlade rastline usahnejo, se posušijo. Izvrstno sredstvo proti temu je zopet slama.

Zoper plevel.

Nekaj pleveli se nikakor ne da spraviti iz njive, če še toliko pleješ ali se tako temeljito žito snažiš. Jako lahek pa je način, se teh nepotrebnih in škodljivih prijedcev odkrižati. Druga pa, če je mogoče, se tega sredstva poslužiti. Kar ne utegne slehernemu ugajati, je to, da se njiva dalje časa živini prepusti, da se dobro popase. Kjer je dosti polja v roki jednega gospodarja, ni mu težko to storiti. Dve ali k večjemu tri leta pokosi, kar na njivi zrasede ali pa pusti, da živina v živo vse popase. Na ta način se celo pirnica spravi, osat, katerega drugači zastonj piplejš, ne more se več ustavljati, grintovec in vsi njegovi pajdaši morajo se ločiti od toli priljubljenega rojstnega kraja, zmanjka vsega tega in njiva je čista. Ni težko, si tako osnaženo njivo tudi nadalje ohraniti čisto, če se le pazi, da ne pride med semenom ali v gnoju plevel zopet v zemljo.

Sejmovi. Dne 24. novembra pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dne 25. novembra v Ločah in na Ptuju. Dne 30. novembra v Celju, v Rogatcu, na Bizeljskem, pri Sv. Andreju v Slov. Goricah, v Svičini in v Veržeju.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Blagoslovljenje cerkve.) Dne 29. oktobra je bil za faro Sv. Petra in Pavla čč. oo. minoritov v Ptuji zares Gospodov dan, dan veselja. Lično obnovljena farna cerkev se je imela blagosloviti. Sami premil. knezoškof so bili obljubili, da pridejo k nam toda vsled bolezni niso mogli priti. Svete obrede so torej opravili po škofovem nalogu preč. gospod dekan in inful. prošt Ptujski z obilno asistencijo. Sledila je tiha sv. maša. Po maši stopijo mil. g. prošt na leco in v prelepem, poljudnem govoru razložé pomen cerkve, hiše božje, pa naše dolžnosti do cerkve. Da prečastitemu govorniku beseda vedno gladko teče, da vsled temeljito preišljene, izbrane vsebine poslušalca zanima, to vemo vsi, ki smo kedaj slišali tega priljubljenega pridigarja. Ali čudili smo se v veliki cerkvi močnemu, krepkemu glasu skoro 70letnega gospoda in navdajala nas je sladka nada, da bodo še dokaj let zdravi in krepki oznanjevali besedo božjo. Bog daj! Veleč. gosp. gvardijan oo. minoritov imeli so veliko slovesno sv. mašo, pri kateri so, kakor že preje pri tihi, izborni peli gg. učitelji in nekateri drugi gospodje pod vodstvom vrliga in obče priljubljenega pevovodje g. Zupančiča. Na orgljah je umno preludiral nadopolni učitelj, mladi g. Serajnik. Lepo umetno petje in orgljanje nas je radostno presenetilo. Poslušajočim olikanih pevcev ubrane glasove in gledajočim to lepo ponovljeno cerkev vrivala se nam je misel: ne bi-li bolj služilo časti božji in pravi pobožnosti vernega ljudstva, da se v prenovljeni minoritski cerkvi Sv. Petra in Pavla k orgljam vsede še tudi organist, ki hoče in ume vsposodbudno, cerkveno-dostojno peti in orgljati. Na radost svojo smo slišali, da čč. oo. minoritje zares mislijo na to. Hvaležen jim bode vsak prijatelj dostojnega, lepega, pravilnega cerkvenega petja in glasbe. K sklepu svojega poročila bi po Slomšekovo rekel: Petje pa, če pravo ni, je boljše, da ga ni!

Iz Ljutomera. (Naše šolsko poslopje) se je dne 12. novembra slovesno blagoslovilo, kakor ste bili naznanili. Ta poslopje je največje v našem trgu in stoji na majhnem griču, raz kateri se vidi celo Mursko polje in še dalje v Medjimurje. Pri tleh so štiri sobe za deklisko šolo, v prvem nastropju pa za dečke in na severni strani je soba za telovadbo in za stanovanje učiteljev. Stalo nas je to poslopje čez 50.000 gold. Sytli